

Sygnatura akt XII C 1706/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Małecka

Protokolant: protokolant sądowy Katarzyna Michalewska

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa R. M.

przeciwko Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 kpc)

I. powództwo oddała;

II. kosztami sądowymi od obowiązku uiszczenia których powódka została zwolniona obciąża Skarb Państwa;

III. kosztami procesu obciąża powódkę i w związku z tym zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ SSO Małgorzata Małecka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 sierpnia 2015r. **powódka R. M.** wniosła o pozbawienie wykonalności prawomocnych nakazów zapłaty Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydziału I Cywilnego z dnia 16 listopada 2009r. wydanego w sprawie o sygn. akt(...) oraz z 5 października 2009r. wydanego w sprawie o sygn. akt (...). Jednocześnie zażądała zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg stawek maksymalnych.

Swoje żądanie powódka uzasadniła wygaśnięciem jej zobowiązania wobec pozwanego na podstawie art. 584 kodeksu spółek handlowych w związku z przekształceniem spółki – dłużnika głównego, w której powódka była współnikiem i upływem trzech lat od tego przekształcenia (art. 840 par. 1 pkt 2 kpc).

Zgodnie bowiem z treścią art. 584 ksh wspólnicy spółki przekształcanej odpowiadają za zobowiązania spółki powstałe przed dniem przekształcenia na dotychczasowych zasadach przez okres trzech lat, licząc od tego dnia.

Powódka była współnikiem R. – (...) spółki jawnej z siedzibą w R.. Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2011r. spółka jawna uległa przekształceniu w (...) spółkę komandytową w R.. Powódka uzyskała w przekształconej spółce status komandytariusza. Zdaniem strony powodowej, termin 3 lat, w którym powódka odpowiadała za zobowiązania spółki jawnej upłynął 29 kwietnia 2014r. i w związku z tym jej odpowiedzialność wygasła z tym dniem z mocy prawa.

Tym samym, zarówno dalsze istnienie w obrocie prawnym tytułu wykonawczego wobec powódki na rzecz pozwanego, jak również prowadzenie wobec niej postępowań egzekucyjnych, jest bezprawne.

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2016r. Sąd zwolnił powódkę od kosztów sądowych w części, tj. ponad 1.000 zł w zakresie opłaty sądowej od pozwu, w pozostałym zakresie oddalając wniosek.

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 7 października 2016r. **pozwany Bank (...) S.A. w W.** wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany nie kwestionując faktu przekształcenia spółki jawnej, w której powódka była współnikiem, w spółkę komandytową, zakwestionował stanowisko powódki, by po uzyskaniu tytułów wykonawczych i po wszczęciu na ich podstawie egzekucji komorniczej przed dniem przekształcenia spółki jawnej w spółkę komandytową, odpowiedzialność współników spółki jawnej miałyby wygasnąć z upływem trzech lat od dnia przekształcenia.

Zdaniem pozwanego, art. 584 ksh nie będzie znajdował zastosowania w sytuacji gdy wierzyciel dysponuje tytułem wykonawczym oraz prowadzi w oparciu o ten tytuł wykonawczy egzekucję.

W piśmie procesowym z dnia 23 listopada 2016r. powódka podniosła, że wygaśnięcie odpowiedzialności w rozumieniu art. 584 ksh nie jest uzależnione od tego, czy wierzyciel wszczął już postępowanie sądowe względem dłużnika, czy posiada już tytuł egzekucyjny, czy wreszcie prowadzi postępowanie egzekucyjne.

Strony przez cały czas trwania procesu podtrzymywały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z umową z dnia 7 grudnia 2006r. Bank (...) S.A. w W. udzielił R. – (...) spółce jawnej w R. pożyczki w kwocie 2.000.000 zł, natomiast zgodnie z umową z dnia 4 października 2007r. pożyczki w wysokości 170.000 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 16 listopada 2009r. Sąd Okręgowy w Poznaniu I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt (...) orzekł, by R. – (...) spółka jawna w R., H. M. i R. M. zapłacili solidarnie pozwanemu kwotę 1.766.669 zł wraz z umownymi odsetkami oraz kosztami postępowania. Nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności 4 lutego 2010r.

Natomiast nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 5 października 2009r. Sąd Okręgowy w Poznaniu I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt (...) orzekł, by R. – (...) spółka jawna w R., H. M. i R. M. zapłacili solidarnie pozwanemu kwotę 160.788,58 zł wraz z umownymi odsetkami oraz kosztami postępowania. Nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności 19 maja 2010r.

Bezsporne

Pismem z dnia 16 lutego 2010r. pozwany złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Śremie R. B. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec R. – (...) spółce jawnej w R. na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazu zapłaty z dnia 16 listopada 2009r. Sprawa otrzymała sygnaturę (...). Pismem z tej samej daty, lecz wniesionym 24 czerwca 2010r. pozwany zwrócił się do komornika o rozszerzenie prowadzonego postępowania egzekucyjnego także wobec dłużników odpowiedzialnych subsydiarnie i solidarnie ze spółką jawną tj. R. M. i H. M..

Pismem z dnia 9 czerwca 2010r. pozwany złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Śremie R. B. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec R. – (...) spółce jawnej w R. na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazu zapłaty z dnia 5 października 2009r. Sprawa otrzymała sygnaturę (...). Pismem z dnia 21 czerwca 2010r., wniesionym 25 czerwca 2010r. pozwany zwrócił się do komornika o rozszerzenie prowadzonego postępowania egzekucyjnego także wobec dłużników odpowiedzialnych subsydiarnie i solidarnie ze spółką jawną tj. R. M. i H. M..

Bezsporne

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2011r. S. (...) w P. VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do (...) spółkę komandytową w R., która powstała w wyniku przekształcenia spółki pod firmą (...) i (...) spółki jawnej w

spółkę pod firmą (...) spółkę komandytową na mocy uchwały o przekształceniu spółki jawnej w spółkę komandytową nr (...) z dnia 4 kwietnia 2011r. podjętej przez wspólników spółki. Wpisu do Rejestru Przedsiębiorców dokonano 4 maja 2011r. Powódka w spółce jest wspólnikiem –komandytariuszem. Wysokość sumy komandytowej wynosi 500 zł.

Bezsporne

Pismem z dnia 8 października 2014r. powódka wezwała pozwanego do natychmiastowego wstrzymania wszelkich czynności egzekucyjnych prowadzonych we wszystkich postępowaniach egzekucyjnych toczących się wobec R. M., złożenia w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego pisma, wniosku do komornika o uchylenie zajęcia nieruchomości o nr (...), stanowiącej jej współwłasność oraz wydania i doręczenia w tym samym terminie oświadczenia banku o wyrażeniu zgody na wykreślenie wszystkich hipotek ustanowionych na rzecz (...) S.A. na nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta (...) oraz złożenia w terminie 3 dni od daty doręczenia pisma wniosku do komornika o umorzenie postępowań egzekucyjnych o sygn. (...) i(...) przeciwko niej. Swoje stanowisko uzasadniła upływem trzech lat od przekształcenia spółki jawnej w spółkę komandytową i wygaśnięciem jej odpowiedzialności jako wspólnika spółki przekształcanej za zobowiązania spółki, zgodnie z treścią art. 584 ksh.

Bezsporne

Powyższy stan faktyczny był w całości bezsporny między stronami. Żadna bowiem ze stron nie kwestionowała wskazanych przez przeciwnika okoliczności związanych z prowadzeniem przez pozwanego postępowania egzekucyjnego wobec powódki, przekształceniem spółki jawnej w spółkę komandytową, jak również zwróceniem się przez R. M. do pozwanego z pismem z dnia 8 października 2014r. Między stronami istniał jedynie spór co do możliwości prowadzenia przez pozwanego wobec powódki postępowania egzekucyjnego po upływie 3 lat od przekształcenia spółki jawnej, w której było ona wspólnikiem, w spółkę komandytową.

Podkreślić również należy, iż każda ze stron na poparcie swoich twierdzeń złożyła dokumenty, których autentyczności ani prawdziwości treści w nich zawartych nikt nie kwestionował, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby uczynić to z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie nawet w części. Strona powodowa zasadność zgłoszonego w pozwie z dnia 17 sierpnia 2015r. żądania oparła na art. 840 par. 1 pkt 2 kpc, zgodnie z treścią którego dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Zdaniem strony powodowej, roszczenie pozwanego wobec powódki wygasło z uwagi na treść art. 584 ksh zgodnie z którym wspólnicy spółki przekształcanej odpowiadają za zobowiązania spółki powstałe **przed** dniem przekształcenia na dotychczasowych zasadach **przez okres trzech lat**, licząc od tego dnia (dotyczy to spółek osobowych, którymi niewątpliwie są zarówno spółka jawna, jak i spółka komandytowa). Termin trzyletni ma charakter zawity.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2011r. S. w P. VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do (...) spółkę komandytową w R., która powstała w wyniku przekształcenia spółki pod firmą (...) i (...) spółki jawnej w spółkę pod firmą (...) spółkę komandytową na mocy uchwały o przekształceniu spółki jawnej w spółkę komandytową nr (...) z dnia 4 kwietnia 2011r. podjętej przez wspólników

spółki. Powódka w spółce jest współnikiem –komandytariuszem. Tym samym, w chwili wytoczenia powództwa upłynął już okres trzech lat od dnia przekształcenia.

Spór między stronami ogniskował się co do tego, czy okres trzech lat odpowiedzialności byłego współnika spółki jawnej za zobowiązania powstałe przed dniem przekształcenia wynikający z art. 584 ksh został zakreślony dla działań wierzyciela, zmierzających do uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko współnikowi spółki osobowej, czy też dla wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego wobec byłego współnika spółki osobowej.

Sąd uznał, że okres trzech lat wskazany w art. 584 ksh stanowi termin zawity do wytoczenia przeciwko dłużnikowi spółki jawnej powództwa. Tym samym, skoro w niniejszej sprawie pozwany wytoczył dwa powództwa wobec powódki (sygn. akt(...)) jeszcze **przed** przekształceniem spółki jawnej w spółkę komandytową, to tym bardziej nie można twierdzić by zobowiązanie R. M. wobec pozwanego wygasło.

Sąd w tej sprawie kierował się stanowiskiem zawartym w uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2017r. o sygn. akt III CZP 98/16 i III CZP 113/16, zgodnie z którymi dłużnik będący osobą fizyczną ponosi solidarną odpowiedzialność na podstawie art. 584[13] k.s.h., jeżeli wierzyciel wytoczy przeciwko niemu powództwo w okresie biegu terminu określonego w tym przepisie. Sąd Najwyższy podkreślił, że termin ten jako termin zawity jest bardziej rygorystyczny niż przedawnienie, albowiem sąd uwzględnia go z urzędu i nie stosuje się przerwania jego biegu. Jednakże stwierdził, że **nie oznacza to, że po upływie 3 lat kończy się odpowiedzialność solidarna przedsiębiorcy przekształcanego i spółki przekształconej w przypadku, gdy wierzyciel w tym terminie złoży pozew**. Pogląd przeciwny prowadziłby do pozbawienia wierzycieli przekształcanego przedsiębiorcy ochrony prawnej oraz byłoby sprzeczny z celem regulacji, ponieważ wierzyciel nie miałby pewności, czy przed upływem trzyletniego terminu uda się zakończyć prawomocnie postępowanie i uzyskać tytuł wykonawczy. Wprawdzie powołane wyżej uchwały Sądu Najwyższego dotyczyły treści art. 584 (13) ksh, tj. przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę kapitałową, lecz z uwagi na to, że oba przepisy (tj. art. 584 ksh i 584(13) ksh) regulują właściwie identyczną sytuację, tj. odpowiedzialność współnika spółki osobowej bądź przedsiębiorcy po przekształceniu w inny podmiot, to w drodze analogii rozważania Sądu Najwyższego w tych sytuacjach mogły znaleźć zastosowanie do rozpoznawanej sprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o treść art. 98 par. 1 kpc obciążając nimi powódkę jako w całości przegrywającą sprawę. Na koszty poniesione przez pozwanego złożyły się koszty zastępstwa procesowego reprezentującego go pełnomocnika w wysokości 7.200 zł (par. 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu t.j. Dz.U. 2013, poz. 490).

Z uwagi na fakt, iż powódka została zwolniona od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych ponad kwotę 1.000 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, Sąd pozostałymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa. (art. 113 ust. 1 i 4 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych t.j. |Dz. |U. z 2016r. poz. 623 z późn. zm).

/-/ SSO Małgorzata Małecka